

DERIVADES

Escriu quatre paraules derivades de:

- dent:
- mar:
- brut:
- gel:

Digues si les paraules que tens a continuació són primitives o derivades:

- llibreta:
- fuster:
- plàstic:
- ulleres:
- ennuvolar:
- dia:
- teula:
- pastisseria:

Pensa un prefix per a cada paraula i escriu-lo per formar-ne una de nova.

- fer:
- mercat:
- humà:
- legal:
- nacional:
- construir:
- portar:
- mirar:

Pensa un sufix per a cada paraula i escriu-lo per formar-ne una de nova.

- fum:
- real:
- jardí:
- llimona:
- gent:
- ràpida:
- bolet:
- taxi:

Escriu la paraula primitiva al costat de cada paraula derivada.

- tristor:
- tombar:
- dolenteria:
- valentia:
- amargat:
- saltar:
- sordesa:
- poruc:
- elegància:
- atentament:
- camperol:
- puntet:
- llampec:
- claror:

Subratlla els sufixos de les paraules que tens a continuació:

- jugador
- violinista
- cuiner
- vermellor
- brutícia

- sabateria
- personal
- tristesa
- gentada
- agradable

Escriu, al costat de cada paraula, la paraula de la qual deriva.

- darrerament:
- dansaire:
- treballador:
- plomatge:
- verdós:
- ombrívol:
- poruga:
- astutament:

Relaciona les paraules amb els sufixos per formar paraules noves.

entrenar •	-er/-a	• dent
geni •	-at/-ada	• reciclar
piano •	-dor/-dora	• carta
esperar •	-eria	• groc
granja •	-ut/-uda	• perruca
persona •	-ista	• bon
blau •	-atge	• menjar
cansar •	-ança	• pintar
pastís •	-ós/-osa	• taxi

Relaciona cada lloc amb el sufix corresponent i escriu-ne el gentilici.

LLOC	SUFIX	GENTILICI
Mèxic •		•
Reus •	-ès/-esa	•
Andorra •		•
França •		•
Mallorca •	-enc/-enca	•
Eivissa •		•
Alacant •		•
Xina •	-à/-ana	•
Manresa •		•
Canadà •		•
Anglaterra •	-í/-ina	•
Marroc •		•

Escriu noms d'oficis amb els sufixos següents:

-er/-era	-aire	-ista	-dor/-dora

Encercla els sufixos que s'han fet servir per formar aquestes paraules derivades:

- prestatgeria
- ronyós
- porter
- pastisseria
- espantós
- prunera
- rabiüt
- figuera
- pomer
- panxut
- finestreta
- llibreta
- maquineta
- victoriós
- orelluda

Troba el mot primitiu i el prefix amb què s'han format aquests derivats:

		Prefix		Mot primitiu
a) recomençar	→		+	
b) avantbraç	→		+	
c) desafinar	→		+	
d) transatlàntic	→		+	
e) besnéta	→		+	
f) prehistòria	→		+	

Indica a partir de quina paraula s'ha format cadascun d'aquests derivats i quin sufix conté:

	Mot primitiu	Sufix
llimoner		
cansaladeria		
saviesa		
cansament		
figuera		
riquesa		

Llegeix el text següent. Després escriu el mot primitiu de cada una de les paraules destacades i indica quin és el prefix o sufix afegit. Pensa un nou derivat per a cada una de les paraules.

Una **gentada** va omplir la plaça. El soroll de la **cristeria** trencada els va espantar. Era una setmana d'ensurts. El **fuster** protestava perquè no havia estat convidat a la **cassolada**. El **florista** repartia sense parar les roses **oloroses** que li havien encarregat. La **besàvia** **rellegia** la carta que havia rebut feia uns dies. Un **transatlàntic** treia el cap pel port i el capità **desconfiava** dels habitants d'aquell poble.

Paraula	Mot primitiu	Prefix	Sufix	Mot derivat
gentada				
cristeria				
fuster				
cassolada				
florista				
oloroses				
besàvia				
rellegia				
transatlàntic				
desconfiava				

Torneu a escriure els mots següents amb els sufixos adients, com en l'exemple.

boca	+assa	bocassa
terra		
dona		
casa		

enyorar	+dissa	
trencar		
córrer		
bellugar		

content	+íssim	
ric		
tendre		
gros		

aliar	+ança/ença	
témer		
créixer		
assegurar		

Completeu les paraules següents amb *b/v*.

blau → bla__a, bla__or
 llop → llo__a, llo__ató
 deu → de__ia, de__em
 tou → to__a, esto__ar

hauré → ha__er, ha__ia
 déu → di__initat, di__í
 sap → sa__er, sa__erut
 viu → vi__idor, vi__ència

suau → sua__itat, sua__itzar
 esclau → escla__itud, escla__a
 rep → re__edor, re__ut
 arxiu → arxi__ar, arxi__ador